

Mensen hebben mensen nodig

Diaconie in cijfers

De diaconie gaat voor omzien naar elkaar. Voor barmhartigheid, rechtvaardigheid en duurzaamheid, in stad, regio en wereldwijd. Dit kunnen we doen dankzij meer dan 100 vrijwilligers en diakenen, dankzij onze dragende gemeenschap en met de inzet van beschikbaar gestelde middelen. In 2023 waren onze inkomsten € 1.217.693 en onze uitgaven € 1.305.417 (voorlopige cijfers, excl. buitengewone baten en lasten). Begrote inkomsten in 2024: € 1.420.681 en uitgaven € 1.460.600.

Zingend het jaar in

Zangeres en zangdocente Rinske van der Meer vormt samen met Martijn Vriesman (piano) 'Intervocaal - Zin in zingen'. Ze organiseren onder andere de succesvolle inloopkoren, iedere eerste zondag van de maand in de Oude Lutherse Kerk en toegankelijk voor iedereen die wil meezingen, ongeacht ervaring of (vermeend) talent. Hun uitgangspunt beschrijven ze helder op hun website: 'Volgens de Amerikaans-Arabisch componist Mohammed Fairouz zou veel ellende in de wereld voorkomen kunnen worden als iedereen verplicht zou zijn in een koor te zingen. In een koor moet je immers naar elkaar luisteren en rekening houden met anderen. (...) Gezien alle veronderstelde voordelen zou meer zingen (...) op ieders lijstje van goede voornemens voor het nieuwe jaar moeten staan. (...) Om met Ella Fitzgerald te spreken: "het enige wat beter is dan zingen is méér zingen".'

Dat moet de ware lutheraan - en iedereen die van zingen houdt - als muziek in de oren klinken. En dus geen aanstekelijker start van het nieuwe jaar dan de Sing Along die ze begin januari in de Maarten Luther Kerk hielden met en voor iedereen die zin had om dat zingend in te luiden.

◀ Sing Along Maarten Luther Kerk. / Foto: Diaconie

Openheid, veiligheid en inclusiviteit in Alkmaar

Sinds begin 2023 is de Evangelisch-Lutherse Gemeente Alkmaar e.o. als 'huishoofdgemeente' onderdeel van 'Amsterdam'. Naast de reguliere diensten worden de kerk en het aanpalende diaconiegebouw 't Swaennest regelmatig gebruikt voor allerlei activiteiten, zoals een maandelijkse groep Sacrale Dans, een Bijbelgroep en wekelijkse koorrepetities. In november bood de kerk plaats aan een viering van sabbat en chanoeka. Elke eerste zondag van de maand vierten we in de Lutherse Kerk de Laaddiensten: oecumenische diensten, open voor geloovigen, voorbijgangers en zoekers.

In deze diensten verbinden we de oude bijbelse verhalen met levensverhalen en dat zoveel mogelijk in samenhang met actuele maatschappelijke thema's. Omdat niet alleen de thema's, maar ook de vormgevers, voorbereidingsgroepen en voorgangers steeds wisselen, is de dienst elke keer anders. Constanten zijn het samen zingen met ondersteuning van het Laatkoor en het blijven zoeken naar de meest geschikte manier om een thema te verduidelijken of kracht bij te zetten. Openheid, veiligheid en inclusiviteit, in woorden en in handelen, zijn daarbij altijd richtinggevend.

Het voedselkastje

Omdat het anno 2023 in Nederland niet voor iedereen vanzelfsprekend is om elke dag genoeg te eten te hebben of een warme maaltijd te kunnen maken, heeft de diaconie voor het hek van de kerk aan de Witte Herenstraat een voedselkastje geplaatst. Onder het motto 'Heb je iets over, zet het erin; heb je iets nodig, pak het eruit' proberen we zo enige nood te lenigen, vanuit de wens en de overtuiging dat niemand iets tekort zou moeten komen.

◀ Diaconaal medewerker Gerjanne de Vries bij het voedselkastje.

Met en voor de stad Haarlem

Betrokkenheid bij de buurt en de wereld buiten de kerkmuren: dat is waar de Evangelisch-Lutherse kerk en diaconie in Haarlem zich sterk voor maken. Iedere eerste donderdag van de maand gaat het gebouw Ontmoeting, pal naast de Lutherse Kerk, open voor een kring. Tussen koffie en goed verzorgde lunch is er ruimte voor verdiepende gesprekken en gezamenlijke activiteiten. Dat kan en mag van alles zijn: een presentatie over een maatschappelijk thema, samen kerstballen beschilderen, kaarten schrijven voor gevangenen. Wie mee wil doen of zelf een idee heeft, is welkom.

▲ Creativiteit en goede gesprekken in gebouw Ontmoeting naast de Lutherse kerk in Haarlem.

Ergens

*Ergens in het land wordt een jongetje geboren dat geen jongetje is
vergeeft een moeder haar dochter
vergeeft een moeder haar dochter
leert een grootmoeder de nieuwe voornaamwoorden van haar kleinkind
wordt een nieuwe regenbooglag voor de derde keer in een jaar
opgehangen op dezelfde plek
is de safe space van een groep
doelwit voor een andere
houdt een koppel elkaars handen alleen maar achter gesloten deuren vast*

*Ergens in de wereld begon Pride als een protest
is Pride nog steeds een protest
is je land en al je herinneringen achterlaten de enige manier om te overleven
is een mens een mens zonder daar uitleg over te moeten geven*

*Soms is vieren het besef dat houden van wie je wilt net zo belangrijk is als houden van wie je bent
een X in een paspoort als teken voor verandering
een keuze die niet in twijfel wordt gebracht
moed niet als een schild te hoeven dragen
de liefde van een vader*

*twee vrouwen in Iran die elkaar kussen in het openbaar
de hoop om ooit te kunnen trouwen op Curaçao
het schrijven van een gedicht
voorlezen aan wie je wilt
het gevoel dat ik ergens bij hoor*

Rachel Rumai Diaz is schrijver, dichter, performancekunstenaar en programmamaker. Ze is oprichter van feministisch literair platform Zus & Zo en werkt momenteel aan haar debuutroman voor Uitgeverij Pluim, over de vrouwen uit haar familiegeschiedenis.

Het gedicht 'Ergens' van Rachel Rumai Diaz is een poëtische noot bij het thema van Pride Amsterdam #YouAreIncluded. Rumai Diaz wil mensen met haar gedicht een hart onder de riem steken. Het gedicht werd voor het eerst ten gehore gebracht bij de bekendmaking van het Regenboogboek van het Jaar in boekhandel Scheltema, georganiseerd door lezerscommunity Hebban.nl en Wing.

Informatie

Met het team van diaconaal centrum 'In de Zwaan' ondersteunen we het werk van de diaconie. Diaconaal werkers zijn Ilse van Prooijen, Elianne Schultz, Gerjanne de Vries en Arjan Zwagerman. Finn Szumlas neemt tijdelijk het secretariaatswerk waar voor Henny Brouwer. Martin Teunissen is algemeen secretaris, zijn voorganger Hanne Wilzing tot 21 mei 2024 adviseur. Marijn Wendel is medewerker communicatie.

Meedoen?

Wilt u meedoen met het werk van de diaconie of wilt u meer weten over ons werk? Neem dan contact op met een diaken of met: Diaconaal centrum 'In de Zwaan' Maasstraat 148 1079 BK Amsterdam Telefoon: (020) 404 47 08 E-mail: info@diaconie.com twitter: #diaconieinmokum www.diaconie.com

Diaconie
Evangelisch-Lutherse
Gemeente Amsterdam

Jaarbericht
Lutherse Diaconie
Amsterdam

Het kan anders

Samen leven

▲ Wim van 't Veer / Foto: Diaconie

Het afgelopen jaar was een hectisch jaar, de voortgaande oorlog in Europa in Oekraïne, de grote politieke verandering na de verkiezingen dit najaar. Veel mensen voelen zich niet gehoord en niet gezien. Dan kun je ook niet goed deelnemen aan de samenleving, samen leven vraagt om gelijkwaardigheid. Het beeld van 2023

is een beeld van spanning in Europa, zorgen over het klimaat, politiek debat over migratie waarbij de zorg voor mensen die moeten vluchten vanwege oorlog, honger of geweld uit het oog is geraakt. Met een citaat van Gandhi; "een samenleving moet worden beoordeeld naar de behandeling van haar minderheden".

Als Lutherse diaconie proberen we te werken aan verbinding en solidariteit tussen mensen. Dat doen we dichtbij vanuit de brandpunten, vanuit de woongemeenschappen, vanuit de activiteiten in de buurt in Alkmaar, Haarlem en Amsterdam en dat doen we internationaal. In het nieuwe jaar werken we hier verder aan. Dit voorjaar zal Hanne Wilzing, onze algemeen secretaris, afscheid nemen als zijn opvolger Martin Teunissen goed is ingewerkt. En ik heb de eer om Bianca Gallant op te volgen als voorzitter van

▲ Stap Verder ontwikkelt activiteiten om inwoners van Zuidoost een stap verder te brengen.

Een stap verder

Stap Verder, een samenwerkingsproject van de Sociëteit voor Afrikaanse Missiën en de Stichting Pastoraal Diaconaal Centrum Bijlmermeer, ontwikkelt activiteiten en projecten om inwoners van Amsterdam Zuidoost een stap verder te brengen en zet zich vooral in voor mensen zonder papieren. De Diaconie heeft Stap Verder dit jaar financieel ondersteund met een bedrag van € 12.750,-. Daarnaast hebben we de jaarlijkse inzamelingsactie van houdbare levensmiddelen en toiletartikelen in De Nieuwe Stad mee georganiseerd.

de diaconie - dank je wel Bianca en Hanne, voor al jullie inzet voor het werk van de Lutherse Diaconie.

Wim van 't Veer, voorzitter
Lutherse Diaconie Amsterdam

In navolging van Luther

Foto: Noa Susenbach

▲ Tijdens de Museumnacht spijkeren bezoekers stellingen op de deuren van het Luther Museum.

Op 4 november deed het Luther Museum voor de eerste keer mee met de Museumnacht Amsterdam, en dat was een groot succes. Tijdens de nacht konden de ruim 400 bezoekers kennismaken met Luther en lutheranisme door een rondleiding van ds. André van der Stoep. Tussendoor was het mogelijk om te luisteren naar Matteo Myderwyk die improviseerde op de vleugel in de kerkzaal.

In de monumentale gang boden we een 'historische sensatie': onze bezoekers konden, in navolging van Luther, stellingen op deuren spijkeren. Het thema van de stellingen voor deze editie was duurzaamheid.

Vrijwel niemand van de aanwezigen kende het Luther Museum voordat ze naar de Museumnacht kwamen, dus deze nacht heeft ons bij minimaal 400 jonge museumnachtbezoekers geïntroduceerd. Onder het genot van een Lutherbiertje konden ze het museum leren kennen, genieten van muziek en zelf deel worden van de lutherse traditie.

We kijken nu al uit naar de volgende Museumnacht in 2024. Hopelijk zien we jou daar ook!

De broodbank

Foto: Diaconie / Martin Teunissen

▲ Burgemeester Jos Wiene opende de broodbank in de Grote of St.-Bavokerk.

Dat er voor iedereen iets te eten zou moeten zijn, is ook de gedachte achter de weer in het leven geroepen traditie van de broodbank. Vroeger werd vanachter de monumentale houten broodbank (1475) in de Grote of St.-Bavokerk gratis brood uitgedeeld aan de armen, op voorwaarde dat ze vroom door het leven gingen en buiten hun schuld in armoede waren geraakt. Sinds 2005 worden op initiatief van de diaconieën van de Protestantse Gemeente en de Evangelisch-Lutherse Kerk Haarlem op drie zaterdagen in de adventstijd speciaal gebakken diakenbroden verkocht, zonder voorwaarden, aan iedereen die het goede doel wil helpen en van verrukkelijk brood houdt. De opbrengst kwam dit jaar ten goede aan de bestrijding van kinderarmoede. Burgemeester Jos Wiene opende de broodbank op 9 december door het eerste brood te kopen. Even daarvoor had hij in zijn openingstoespraak gewezen op de toenemende armoede en ongelijkheid in de stad, waar het Spaarne de scheidslijn dreigt te worden tussen een welvarend en een verarmend deel.

